

Den er ogsaa bleven støttet eller i hvert Fald paaskønnet stærkt af Befolkningen; saaledes have Formændene for en hel Række af de Foreninger, hvori Foredrag have været afholdte i Provinserne, givet Foreningen deres bedste Anbefaling. Ligeledes har Københavns Kommune støttet den med et aarligt Tilskud. Foreningen tæller for Øjeblikket 175 Medlemmer, der hver betaler et aarligt Bidrag af mindst 4 Kr., saaledes at den er bleven raadende over lidt over 1,000 Kr. om Aaret i Indtægt. Men alligevel er det ikke muligt for Foreningen at klare sig, den har økonomiske Vanskeligheder, og derfor henvender den sig nu til Rigsdagen og beder om Støtte, navnlig til Anskaffelse af Lys- og Undervisningsmateriel. Særlig have jo Lysbilleder stor Betydning til Oplysning af Foredragene, men Apparater dertil koste jo mange Penge, og Foreningen beder derfor om en Understøttelse paa 2,000 Kr., saaledes at den bedre kan fortsætte sin Virksomhed.

Jeg skal endnu kun tilføje, at hele den store Række af Lærere, for en stor Del unge studerende, men ogsaa ældre kendte Videnskabsmænd, alle virke gratis. Det fortjener stor Paaskønnelse, at de, der udøve denne Virksomhed, gøre det uegennyttigt og uden at kræve Betaling for det virkelig store Arbejde, de maa yde, de Rejser, de maa foretage o. s. v. Det er naturligt, at Foreningen her vender sig netop til Staten, fordi dens Virksomhed ikke er begrænset til en enkelt Kommune, men strækker sig over hele Landet. Jeg kan tilføje, at Efterspørgselen fra de bestaaende Foredragsforeninger paa Landet og i Købstæderne er meget stor, saaledes at det er vanskeligt at efterkomme de Ønsker, der stilles til Foreningen. — Jeg beklager overordentlig meget, at kun 3 Medlemmer af Finansudvalget have kunnet anbefale denne Sag, medens det store Fler-tal har stillet sig afvisende. Det skulde glæde mig at høre, om den ærede Minister kunde se paa den med mildere Øjne og stille sig velvillig og hjælpende overfor Foreningen.

**K. Bjerre:** Det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til Betænkningens Nr. 54, gaar ud paa, at et Andragende

fra Frk. Saugman, som nu bor i Nykøbing, men tidligere i mange Aar har drevet Husholdningsskole paa Lolland, skulde henvises til Kultusministeren. Dette Andragende var allerede inde i Fjor og blev da afvist. Men jeg fik det Indtryk ved forskellige Udtalelser, at det dog egentlig ikke var endelig afgjort, at der dog var nogen Mulighed for, at der paa en eller anden Maade kunde ydes denne gamle Dame, som nu er 75 Aar, en Understøttelse. Alle, som kende til hendes Virksomhed, indrømme, at hun er vel tjent, at hun har udført et ærligt og godt Arbejde i den Tid, hun har virket, og den Gerning, hun har udført, har jo haft en ganske særlig Betydning, idet den har været Forløberen for de Husholdningsskoler, som nu findes, og som nu af saa godt som alle anerkendes som et meget væsentligt Led i vort Folks Dygtiggørelse. Jeg vil ikke sige, at Frk. Saugman har været banebrydende, thi de nuværende Husholdningsskoler undervise jo efter bedre Metoder og paa mere rationel Maade, men hun har i alle Tilfælde været Forløberen for denne Sag, som man jo dog maa anse for en overmaade nyttig og god Ting, nemlig dette at oplære de unge Kvinder ikke blot til at lave god Mad for billig Pris, men til at forstaa deres Gerning, til at forstaa, hvorfor det, de gøre, skal foretages, til at faa den Glæde og Udvikling, som ligger i, at man har Forstaaelse af sin Gerning. Enhver Gerning, som udføres uden Forstaaelse, bliver jo i Grunden Trællearbejde, men enhver Gerning med Forstaaelse af, hvorfor den udføres saaledes, bliver til Udvikling og Glæde. Det er det, som Husholdningsskolerne gaa ud paa, og det, som er deres Hovedfortjeneste. Nu maa jeg ganske vist indrømme, at Frk. Saugman for saa vidt ikke har været banebrydende, som hendes Gerning ikke slog igennem. Det er først bag-efter, at selve Tanken er slaaet igennem; nu findes der jo mange Husholdningsskoler, som have talrige Elever. Men jeg vil gerne gøre de ærede Medlemmer opmærksomme paa, at alle Forløbere fortjene særlig Sympati. Netop de, der ere Forløberne, arbejde jo i en Tid, da Tanken ikke er slaaet igennem, det kan dels være deres egen Skyld, fordi de ikke have formaaet